

Oponentský posudek bakalářské práce Evy Brucknerové Přepis a jazykový rozbor proroka Jonáše z Mikulovské bible

Bakalářská práce Evy Brucknerové si klade za cíl provést transkripci krátkého úseku textu z české rukopisné Bible mikulovské z 15. století, konkrétně knihy proroka Jonáše, a poté podat rozbor jeho grafiky, hláskosloví a tvarosloví na pozadí dnešního stavu češtiny. Tento úkol práce beze zbytku plní, navíc přináší ještě stručná vysvětlení popisovaných jazykových jevů, podaná podle základní odborné literatury, popis a transliteraci výchozího textu a jeho lexikální srovnání se zněním Bible olomoucké. Jako přílohy jsou k práci připojeny fotokopie původního rukopisného textu, jeho transliterace a transkripce a text příslušné pasáže z Bible olomoucké.

Po obsahové a kompoziční stránce je práce poměrně zdařilá. Výklad je veden jasně a přehledně, uspořádání jednotlivých kapitol je logické a dobře odůvodněné, vhodné vnitrotextové odkazování čtenáři pomáhá s orientací v textu. Volba současné češtiny jako hlavního referenčního pozadí pro srovnání a výběr komentovaných jevů je sice poněkud anachronická, odpovídá ale stupni pokročilosti, který je v bakalářském studiu očekáván. Pouze bych při tomto přístupu u výkladu tvarosloví jmen očekávala, že studentka uvede kromě původu koncovky užitě ve staročeském textu také původ koncovky užívané u daného slova dnes.

Přestože práce neobsahuje příliš mnoho sporných bodů, ráda bych se uchazečky zeptala na některá upřesnění:

Opravdu je v Bibli mikulovské 3. kniha Ezdrášova zařazena mezi epištolami, tj. v Novém zákoně?

Co jsou „věty přímé“ (viz s. 9)?

Píšete, že jste při transkripci chtěla docílit toho, „aby transkribovaný text co nejvíce vypovídal o stavu jazyka“. Co tím myslíte a je v současnosti obvyklý nějaký jiný způsob transkripce?

Na s. 16 píšete o jediné hlásce *i* zapisované dvěma grafémy, na s. 21 o dvou hláskách *i/y*. Předpokládáte tedy pro dobu vzniku rukopisu existenci jedné hlásky, nebo dvou?

Píšete, že tvar *pekelnieho* se od dnešního stavu odlišuje pouze v důsledku neprovedení hláskové změny (s. 24). O kterou hláskovou změnu se jedná?

Píšete, že podoba zájmena *kto* (s. 26) a předložky *ote* (s. 34) je asimilovaná. Jaké původní podoby a jaký průběh asimilace zde předpokládáte?

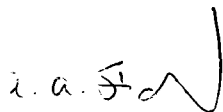
Kde v textu je užito zájmeně *který* ve funkci spojky (viz s. 35)?

Práce svým rozsahem (59 stran včetně příloh) odpovídá požadavkům kladeným na bakalářské práce. Po jazykové a formální stránce je vypracována dost pečlivě, i když jazyk výkladu by si místy zasloužil ještě jednu korekturu – některé formulace nejsou zcela šťastné či dobře srozumitelné (např. „Kromě dovednosti získané v průběhu studia, pokud jde o porozumění textům psaným gotickým písmem, mi ke správné rekonstrukci ... pomohly teoretické poznatky...“, „Naopak v souladu s rukopisem sobě odpovídají všechny původní a přepsané grafémy...“, obojí s. 11) a navíc výklad obsahuje v jednotlivostech určité nepřesnosti či nedůslednosti, dané patrně váháním nad tím, jak daný jev nazvat, a pak nedostatečnou korekturou (např. na s. 12 je *-li* považováno za částici, na s. 17 za spojku, vysvětlení je pak až na s. 35), nepřesným rozlišováním mezi grafickou a zvukovou rovinou (v bodu 17. na s. 12 patrně není míněn diftong, ale digraf *ie*; dále viz např. „20. grafém *l* je zapsán dnešním

způsobem (s)“, s. 13) nebo přehlédnutím (např. na s. 24 je *tvú* označeno jako adjektivum; tvar adjektiva ve spojení *od tváři páně* je považován za maskulinní, s. 24; o tvarech *králových* a *Jonášovu* se říká, že jde o zájmena, tamtéž; na s. 26 a 27 se míchají číslovky a číslice; na s. 29 chybí u popisu tvoření supina zmínka o kvantitě kořenné samohlásky). Překlepů či drobných pravopisných nedopatření obsahuje práce jen velmi malý počet, proto nepovažuji za nutné se o nich podrobněji zmiňovat.

Práce Evy Brucknerové bez problémů splňuje požadavky kladené na bakalářské práce. Proto ji doporučuji jako podklad k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou *výborně* či *velmi dobře* (podle průběhu obhajoby).

V Praze 20. června 2010

Mgr. Alena A. Fidlerová, Ph.D.